



Asociace
pro mezinárodní
otázky
Association
for International
Affairs

Briefing Paper 03/2010

Euro v zemích visegrádské čtyřky

—

Březen 2010

Euro v zemích visegrádské čtyřky

—

Katarína Lokšová



Shrnutí v bodech

Slovensko

- Slovenská republika začala s přípravami na vstup do eurozóny již před samotným vstupem do Evropské unie.
- Róbert Fico, jako levicový politik, navázal na snahy pravicové vlády Mikuláše Dzurindy.
- Konverzní kurz byl stanoven na 30,126 SKK za euro, a hned po jeho zveřejnění se objevily spekulace o tom, že byl populisticky nadhodnocen a poškodil exportéry.
- Podle posledního průzkumu veřejného mínění v otázce eura, 44% procent dotázaných vyjádřilo svou absolutní spokojenost, a další dvě pětiny vyjádřily spíše spokojenost než nespokojenost.
- Navzdory nákladům, které s sebou nese zavádění společné evropské měny, se dá říci, že euro je významným stabilizátorem slovenské ekonomiky snižujícím riziko měnových krizí.

Polsko

- Euro se sice v Polsku těší podpoře napříč politickým spektrem, avšak druhá největší politická strana, PiS (Prawo i Sprawiedliwość) je v současné době vehementně proti.
- Polsko si i v dobách krize, jako jediná země V4, udržuje hospodářský růst kolem 2 %, avšak ani díky tomu nespĺňuje všechna maastrichtská kritéria.
- Zavedení eura jako národní měny bude v Polsku vyžadovat změnu ústavy.
- I když polská hospodářská situace a měnová politika vykazují jisté společné rysy s těmi slovenskými z období před přijetím eura, celková struktura a rozmístění hospodářství jsou odlišné, rovněž tak celospolečenská podpora pro změnu měny.
- Podle slov premiéra Tuska chce Polsko euro přijmout v roce 2015.

Maďarsko

- Zavedení společné měny je hlavním bodem ekonomického programu strany Fidesz, která je jasným favoritem nadcházejících parlamentních voleb.
- Maďarsko v současné době nespĺňuje ani jedno maastrichtské kritérium. Největším problémem zůstává inflace.
- Národní banka Maďarska plně podporuje politické úsilí o přijetí eura. Vstup do eurozóny ale podmiňuje rozsáhlým reformním úsilím. Sama však v euru spatřuje zejména „kotvu“ vůči volatilitě hospodářství.



- O budoucnosti eura v Maďarsku nerozhodne, podle očekávání, jenom strana Fidesz, ale také velké státy Unie a podpora mezinárodních organizací.

Česká republika

- Politická podpora pro změnu národní měny je v České republice poměrně nevýrazná.
- Občanská podpora je rovněž jednou z nejnižších mezi zeměmi stojícími mimo eurozónu.
- Ekonomové České národní banky jsou v otázce zavedení eura spíše pesimističtí. Potenciální výnosy nepřeváží náklady, které s sebou euro nese.
- Je nutné, tak jako tomu bylo v případě Slovenska, soustředit hospodářskou politiku v předvstupním období k celkové konvergenci směřující k vyšší reakční schopnosti ekonomiky.
- Polemizuje se o možném vyjednání opt-outu, podobném tomu, jaký má Velká Británie nebo Dánsko.

Úvod

K přijetí společné evropské měny se zavázaly země visegrádské čtyřky již podpisem Přístupové smlouvy k Evropské Unii (16. dubna 2003 v Aténách). Na rozdíl od Velké Británie nebo Dánska si totiž nevyjednaly tzv. opt-out doložku, která by je této povinnosti zprostila. Nicméně, časování přístupového procesu je plně v kompetenci jednotlivých států. I navzdory závažnosti tohoto rozhodnutí se zpočátku zdálo, že Česká republika, Slovensko, Polsko a Maďarsko začaly závodit, kdo bude v cíli první. Postupem času však středoevropské vlády, s výjimkou Slovenska, odkládaly zavedení eura, až dospěly do dnešní situace. V současné době se kromě Slovenska, které již euro zavedlo, v nejbližší době nechystá společnou měnu přijmout žádný z jeho sousedů.

Slovensko

Je tomu už něco více než rok, co Slovensko přijalo společnou evropskou měnu a završilo tak tři etapy Hospodářské a měnové unie (HMU). Snahy o zavedení společné měny se nezastavily ani po výměně pravicové vlády Mikuláše Dzurindy za levicovou vládu Róberta Fica, který dovedl Slovensko do eurozóny k 1. lednu 2009. Euro se tak stalo platidlem pro více než 300 milionů Evropanů.



Slovenská republika začala s přípravou pro vstup do měnové unie ještě před samotným vstupem do EU. Již v dubnu 2003 schválila vláda SR dokument „Stratégia prijatia eura v SR a spoločný postup vlády SR a Národnej banky Slovenska pri vstupe Slovenskej republiky do eurozóny“¹, který pak konkretizovala v září téhož roku. O dva roky později již slovenská koruna (SKK) vstoupila do mechanismu výměnných kursů ERM II. s centrální paritou SKK vůči euru 38,455 SKK, která se po dvojnásobné revalvaci ustálila na 30,126 SKK za euro, což pak odpovídalo i oficiálnímu konverznímu kurzu, který schválila i Rada evropských ministrů financí (ECOFIN). V otázce konverzního kurzu je možné se setkat s názory, že jeho výše byla ve snaze evokovat sílu koruny populisticky nadhodnocena. Silnější konverzní kurz sice znamenal pro Slováky vyšší mzdy, důchody a úspory, ale rovněž poškodil zejména exportéry. Na otázku stanovení konverzního kurzu se váže i aféra, kdy údajně slovenský ministr financí, Ján Počiatek², vyradil centrální paritu konverzního kurzu na jachtě finančníků z investiční skupiny J&T pár dní před jeho oficiálním zveřejněním, následkem čehož mělo dojít k finančním transakcím v neobvyklé velikosti.

Ve smyslu „Národního plánu“ byl zřízen „Národní koordináčný výbor“, který organizačně i administrativně zastřešoval zavedení eura na Slovensku. Nástup nové měny s sebou nesl obrovské nároky nejenom na institucionální zabezpečení³ (propočítání trhových kurzů, indexů, změna finančních informačních systémů, změny v účetnictví, úprava právních předpisů aj.), ale i na samotné občany. Těch se bezprostředně týkala samotná výměna valut a tzv. duální zobrazování cen.

Poslední oficiální průzkum veřejného mínění⁴ se uskutečnil v březnu 2009. V něm svou absolutní spokojenost vyjádřilo překvapivých 44 % dotázaných, a další dvě pětiny euro ohodnotily spíše jako kladné rozhodnutí. Celkově se tak ve prospěch společné měny vyjádřilo 83 % dotázaných, což je v rámci Unie bezprecedentní číslo. Dále se až 70 % dotázaných Slováků vyjádřilo, že při placení za zboží a služby vždy nebo často přepočítávají ceny na koruny, což však lze považovat za normální jev.

Slovenská republika přijala euro těsně před prvními projevy krize v regionu střední Evropy. Bylo proto otázkou, jak společná měna ovlivní celkové dopady deprese na slovenskou ekonomiku. Rok poté se v odpovědi na tuto otázku neshodnou ani samotní ekonomové. Postoj v neprospěch eura zaujímá např. hlavní ekonom UniCredit Bank Slovakia, Ján Tóth,

¹ Online: <http://www.nbs.sk/sk/euro/zavedenie-eura>

² Online: <http://www.etrend.sk/trend-archiv/rok-2008/cislo-25/jan-pociatek-jachtu-prezil.html>

³ Online: <http://www.euro.vlada.gov.sk/index.php?ID=1048>

⁴ Online: <http://www.euromena.sk/aktuality-prijatie-eura-vnima-pozitivne-83-percent-slovakov/1611s12066c>



kteřý uvedl, že během krize nastává oslabování národních měn, což by bylo pro ekonomiku orientovanou na export, spíše výhodou. Naopak prestižní Financial Times⁵ uvádějí, že „Slovensko je už rok pod ochrannými křídly eura“. Jak uvádí, i navzdory tomu se růst HDP v roce 2009 na Slovensku zmenšil o cca 4,8 %, v Čechách to bylo méně - kolem 4,1 %. Prognózy na rok 2010 jsou zase příznivější pro Slovensko, kde se očekává růst 3,1 %, zatímco české Ministerstvo financí odhaduje český růst jenom na 0,3 %.

Navzdory nákladům⁶, které s sebou nese zavádění společné evropské měny, se dá říci, že euro je významným stabilizátorem slovenské ekonomiky snižujícím riziko měnových krizí: Navíc, podle bývalého guvernéra Národní banky Slovenska, Ivana Šramka, obavy ze zvýšené inflace se nepotvrdily a euro Slovensku přináší početné výhody nejenom v podobě stability silné měny a snížené volatility kurzu, ale také pozitiva vyšší cenové transparentnosti nebo snížení transferových nákladů.

Polsko

Nejoptimističtější představy Poláků pro přijetí společné měny byly kdysi dokonce 1. leden 2010 nebo 2011. Pozitivní očekávání však narušil nástup celosvětové hospodářské krize. Ekonomové Národní polské banky (Narodowy Bank Polski) jsou však přesvědčeni, že zavedení eura bude pro ekonomiku jako celek prospěšné.⁷ To ale jenom za předpokladu, že polská společnost a hospodářství budou na integraci připraveny, což zároveň umožní minimalizaci negativních vlivů.

Politická podpora pro euro vychází nejenom z vládnoucí PO (Platforma Obywatelska), ale i z levicové LiD (Lewica i Demokraci). Přesto nelze říci, že se euro může v Polsku těšit podpoře napříč politickým spektrem jako na Slovensku či v Maďarsku. Opoziční PiS (Prawo i Sprawiedliwość) je v současné době vehementně proti, a právě z jejich řad vyšel i návrh pro řešení této otázky referendem⁸. Jelikož je PiS druhou nejsilnější stranou v zemi a PO s levicí nemají v sejmu dvoutřetinovou většinu, bez její podpory pravděpodobně zavedení eura neprojde. K tomu je potřeba i změn v ústavě, kde se nachází formule ustavující zloty jako národní měnu Polska a články týkající se Národní banky, jejíž úloha se taktéž po zavedení změní. Nicméně, v současné době vládne všeobecná shoda, že nedávné problémy Řecka a

⁵ Online: http://www.ft.com/cms/s/0/88010838-fbdc-11de-9c29-00144feab49a.html?nclick_check=1

⁶ Např. technické a logistické náklady spojené se samotnou výměnou oběživa, finanční ztráty v bankovním sektoru, ztráta nezávislé měnové politiky, pravděpodobnost vyšší inflace aj.

⁷ Online: http://www.nbp.pl/en/publikacje/euro_report.pdf

⁸ Online: http://www.nasz-parlament.pl/goracy_temat?id=21



ostatních zemí tzv. PIGS Group⁹ ztíží polskou cestu k společné měně, neboť se Evropská komise bude na plnění kritérií napříště dívat obzvlášť přísně¹⁰.

Jako důvod neustálého oddalování „dne D“ se obecně uváděla špatná hospodářská situace, avšak podle týdeníku *The Economist*¹¹ se Polsko stává silnou a perspektivní ekonomikou. Jako jediné ze zemí V4 si i v dobách globální recese udržuje hospodářský růst kolem 2 %, ale i navzdory tomu Polsko ani k dnešnímu dni nespĺňuje všechna maastrichtská kritéria¹². Problémem i nadále zůstává vysoká inflace, která v lednu 2010 činila 3,6 %, a rovněž vysoký vládní deficit. Země tak splňuje jenom kritérium úrokové sazby a vládního dluhu na HDP země. Nicméně, tato situace je dána zejména tím, že na rozdíl od České republiky, která je podle *„Global Competitiveness Report 2009 - 2010“*¹³ jednou z nejvíce globalizovaných zemí světa (29. místo), je Polsko poměrně uzavřenou ekonomikou (48. místo)¹⁴.

Polská hospodářská situace je v mnohém podobná té slovenské z období před přijetím eura. Nejen že si jsou Polsko a Slovensko geograficky blízké, což je nepochybně významný determinant rozmístění a struktury hospodářství, ale obě země vykazují některé podobné (socio)ekonomické ukazatele. Za rok 2009, například, mají obě země Index lidského rozvoje (HDI – Human Development Index¹⁵) na úrovni 0,880 a hrubý domácí produkt (HDP) Slovenska činí, podle Mezinárodního měnového fondu (MMF), 21.374 USD per capita, zatímco polský je 17.989 USD.¹⁶ Navíc, ze všech nových členských zemí, které přijaly euro¹⁷, je Slovensko jediné, které před vstupem do ERM II. využívalo cílování inflace, což je v současné době případ Polska.

I když obě ekonomiky sdílejí některé podobné rysy, výchozí situace je přesto v jistých aspektech odlišná. Co do struktury hospodářství, v Polsku se ještě stále podílí zemědělství na tvorbě zhruba pětiny HDP, což ani zdaleka není případ Slovenska. Navíc, pomineme-li fakt, že celospolečenská podpora eura byla na Slovensku o mnoho větší než ta v Polsku, také situace na globálních trzích byla v době slovenského vstupu do eurozóny podstatně

⁹ Země eurozóny s velkými deficity státního rozpočtu: Portugalsko, Itálie, Řecko a Španělsko.

¹⁰ Online: <http://www.polskatimes.pl/pieniadze/gospodarka/220274,droga-do-euro-trudniejsza,id,t.html>

¹¹ Online: http://www.economist.com/world/europe/displaystory.cfm?story_id=15394158

¹² Online: <http://www.krakowpost.com/article/1850>

¹³ Online: <http://www.weforum.org/pdf/GCR09/GCR20092010fullreport.pdf>

¹⁴ Pro srovnání, Slovensko se nachází na 37., Maďarsko na 41. místě.

¹⁵ Online: http://hdr.undp.org/en/media/HDR_2009_EN_Summary.pdf

¹⁶ Pro porovnání: české je 24.400 USD per capita a maďarské 18.548 USD. Data jsou vyjádřena nominálně. Zdroj.: Report for Selected Countries and Subjects. World Economic Outlook Database. Washington: International Monetary Fund. October 2009. [cit. 2010-03-05].

¹⁷ Slovinsko, Kypr a Malta.



„likvidnější“ - a především, Slovensko v období šest a půl roku před adopcí eura provedlo rozsáhlé liberalizační reformy.¹⁸

Polské reformní úsilí je až do dnešního dne poměrně skromné. Pokud podle slov premiéra Tuska¹⁹ Polsko chce v roce 2015 euro přijmout, měla by hlavní lekcí ze slovenské zkušenosti být zejména zvýšená reformní aktivita.

Maďarsko

Navzdory tomu, že současná hospodářská situace donutila Maďarsko jako jedinou zemi Evropské unie vyhledat pomoc MMF, jeho ambice na přijetí eura jsou nemalé. Přestože v současné době nespĺňuje ani jedno z maastrichtských kritérií, podle slov premiéra Bajnaie²⁰ ze začátku ledna by Maďarsko mohlo přijmout společnou měnu v časovém horizontu čtyř let, i když původní představy socialistických vlád počítaly s lety 2007, 2008 nebo 2010. Společenská podpora pro euro je také významným momentem pro nynější snahy o brzký vstup do EMU. Podle posledního eurobarometru²¹ v otázce zavádění eura se 54 % dotázaných vyjádřilo pro brzkou výměnu národní měny za euro, zatímco proti bylo 38 %.

Nicméně, nynější maďarské ambice jsou podmíněny zejména striktní fiskální politikou, která by vyústila až k snížení deficitu státního rozpočtu na 3,6 %²². O tom, jestli tento trend k jeho snižování bude pokračovat i dál, rozhodnou až dubnové volby. Jasným favoritem je opoziční Fidesz, která zavedení společné měny staví jako prioritu své hospodářské politiky. Bývalý ministr financí za Fidesz, Mihaly Varga, dokonce vyjádřil svou naději²³, že maďarskou měnou v roce 2015 již bude euro, a že cílevědomý plán, který jeho země má bude pravděpodobně podpořen i mezinárodními organizacemi.

Skutečně – podle odhadů OECD²⁴ – striktní fiskální politika pod dohledem MMF již v roce 2009 pomohla Maďarsku částečně získat důvěru investorů a podnítit růst HDP v posledním kvartálu roku 2009. „Bail-out balíčky“ mezinárodních organizací rovněž znovu oživily výši

¹⁸ Podíl veřejného sektoru na HDP byl výrazně snížen, byla zavedena rovná 19 % daň a liberalizován trh práce.

¹⁹ Online: <http://www.euractiv.pl/gospodarka/artukul/w-pitek-bdzie-wiado-mo-kiedy-polska-przyjmie%20euro-001559>

²⁰ Online: <http://www.reuters.com/article/idUSLDE6090KT20100110>

²¹ Online: http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_280_en.pdf

²² Online: <http://www.reuters.com/article/idUSLDE6090KT20100110>

²³ Online: <http://www.xe.com/news/2010-02-17%2008:52:00.0/960345.htm?c=1&t=>

²⁴ OECD Economic Outlook: Developments in individual OECD countries: Hungary. vol. 2009, s. 174 – 176. 2010. [cit. 2010-03-02].



devizových rezerv v cizích měnách²⁵ a zmírnily finanční potíže Maďarska na světových trzích. I z těchto důvodů je pro Maďarsko jejich podpora ohledně eura velice významná.

Národní banka Maďarska (NBM) má nepochybně velká očekávání²⁶. Od společné měny očekává, že maďarské hospodářství i maďarští občané budou z eura významně těžit. Čeká se, že jeho zavedení povede k vymizení rizika spojeného s výměnným kurzem, což následně povede k zvýšení zahraničního obchodu a k snížení domácích úrokových sazeb. Tyto změny pak mají vést, podle NBM, k zvýšení domácích investicí, což by dále vedlo k dlouhodobému hospodářskému růstu a postupnému přibližování se k příjmové struktuře starých členských zemí. Banka rovněž očekává, že vymizení transakční nákladů a možnost lepšího porovnání cen produktů a služeb povede k zvýšení konkurence a následnému zvýšení spotřebitelské spokojenosti.

Co se týká nákladů spojených se zavedením nové měny, NBM se domnívá, že v porovnání s výhodami, které euro přinese, budou víceméně zanedbatelné. Je to dáno tím, že maďarská ekonomika je velmi otevřená a propojená s evropskými hospodářskými strukturami skrze své zahraniční obchodní partnery. Podle banky tak existuje jenom velmi malá pravděpodobnost, že by se projevy hospodářských problémů v evropském prostoru lišily od těch v Maďarsku. Důkazem toho je i situace, do které se Maďarsko dostalo počátkem současné hospodářské krize, i navzdory faktu, že ještě stále používá svojí národní měnu.

Jelikož samotná Národní banka Maďarska vidí převážně pozitiva společné měny, plně podporuje úsilí maďarské vlády o jeho adopci. Tyto snahy však podmiňuje rozsáhlým reformním úsilím, protože maďarská ekonomika má ještě poměrně daleko ke splnění alespoň jednoho konvergenčního kritéria. Největším problémem i nadále zůstává růst cenové hladiny, který je již tradičně o mnoho vyšší než v ostatních zemích Unie. V říjnu minulého roku byla inflace na hranici 4,7 %²⁷, zatímco průměr za minulý rok v eurozóně činil 0,9 %. Z výše uvedeného vyplývá, že i když je politická a společenská podpora největší ze států V4 stojících mimo eurozónu, Maďarsko má ve skutečnosti k euru nejdále. To jakým tempem a směrem se budou ubírat další snahy o splnění jednotlivých maastrichtských kritérií, ukážou až nejenom dubnové parlamentní volby a, podle očekávání, volební program strany Fidesz, ale také přístup Německa a ostatních velkých států Unie k dalšímu rozšiřování eurozóny.

²⁵ Online: <http://www.bbj.hu/index.php?id=51970>; Podle deníku Budapest Business Journal byly v únoru 2010 devizové rezervy na úrovni 32,86 miliard USD, což odpovídá navýšení o 289 milionů USD za předchozí měsíc.

²⁶ Online: http://english.mnb.hu/engine.aspx?page=mnben_sajtokozlemenyek&ContentID=3207

²⁷ OECD Economic Outlook: Developments in individual OECD countries: Hungary. vol. 2009, s. 174. 2010. [cit. 2010-03-07].



Česká republika

Na rozdíl od ostatních zemí V4 je politická podpora pro přijetí eura v České republice nevýrazná. V zemi neexistuje jediná parlamentní politická strana, která by si za jádro svého ekonomického programu stanovila zavedení společné měny. Nicméně, v poslední době se ČSSD výrazněji zasazuje za brzké přijetí eura, avšak nedá se říci, že by euro tvořilo skutečnou prioritu. Navíc je toto politické pozadí ještě umocněno společenskou „nechutí“ pro euro.

Občanská podpora je v České republice skutečně jednou z nejnižších²⁸ mezi zeměmi stojícími mimo eurozónu. Podle výše zmiňovaného eurobarometru 54 % respondentů vyjádřilo svou nespokojenost s budoucí výměnou české koruny za euro, naopak, 37 % by tuto změnu uvítalo.²⁹ Nicméně, Česká republika by při rozhodování o (ne)přijetí eura neměla zohledňovat jenom politické aspekty a průzkumy veřejného mínění, ale měla by především vycházet z bilance ekonomických výnosů a nákladů.

Z potenciálních pozitiv společné měny stojí za zmínění např. snížené transakční náklady, které však v konečném důsledku nemusí být tak významné, jak se očekává. Nicméně, tato výhoda je obecně vyšší u ekonomik, kde obchodovatelné zboží tvoří velkou část domácího produktu. Navíc je Česká republika, jakožto otevřená ekonomika, charakterizována silným přílivem zahraničního kapitálu. Evropská měna by jí mohla zajistit větší rovnováhu kapitálových toků a ochranu před měnovými krizemi. Podle ekonoma Tomáše Sedláčka³⁰ by se Maďarsku nebo Islandu vyhnula měnová část současné krize, kdyby euro v té době měly.

Mezi jiné výhody patří i větší transparentnost cenových relací (TT – terms of trade), čili možnost lepšího mezinárodního srovnání majetků, mezd, důchodů, HDP nebo jiných ekonomických ukazatelů. Tato zvýšená porovnatelnost může vést k lepšímu rozhodování, zvýšené efektivitě na úrovni mikroekonomické a makroekonomické, a také k zvýšení mobility kapitálu a expanzi zahraničního obchodu.

Řada zastánců eura rovněž věří, že vstup do Evropské měnové unie (EMU) povede k uskutečnění strukturálních reforem, které zvýší konkurenční schopnost daných ekonomik, což ostatně byl případ Rakouska, Finska, Německa a Nizozemí, jiných však nikoliv. Jak však

²⁸ Online: http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_280_en.pdf

²⁹ Pro srovnání, v Maďarsku je 54 % spokojených a 38 % těch, kteří by tuto změnu uvítali, v Rumunsku je 60 % pro a 32 % proti a v Bulharsku je poměr 49 % ku 31 %.

³⁰ Online: <http://blog.aktualne.centrum.cz/blogy/tomas-sedlacek.php?itemid=8119>



uvádí guvernér České národní banky (ČNB), Zdeněk Tůma³¹, u těch naopak došlo k určité ztrátě konkurenční schopnosti a nárůstu schodků běžného účtu, což mohlo vést i ke snížení růstu HDP a ke zvýšení rizikové prémie a dlouhodobých úrokových sazeb. Všechny tyto výhody plynoucí ze silné měny jsou však podle viceguvernéra ČNB, Miroslava Singera³², podmíněny zejména dobrou kondicí ekonomiky, synchronizací ekonomických cyklů a integrací ekonomiky zaručující, že měnová politika bude vyhovovat, dále dostatečnou konvergencí ekonomiky, aby zavedením eura nestoupla inflace, a dostatečnou pružností na trzích, zejména na tom pracovním.

Nicméně, každé ekonomické rozhodnutí s sebou nese nejenom výnosy, ale i náklady. V případě adopce společné měny se za nejvýznamnější mínus považuje ztráta samostatné měnové politiky. Přístupem do eurozóny předává centrální banka daného státu kompetence v oblasti monetární politiky Evropské centrální bance (ECB) a vzdává se tak početných nástrojů k regulaci hospodářského vývoje. Je proto nutné tak, jak tomu bylo v případě Slovenska, soustředit hospodářskou politiku v předvstupním období k celkové konvergenci směřující k vyšší reakční schopnosti ekonomiky. Navíc, jak ukazuje slovenská zkušenost, problémy může vytvářet již samotné předvstupní zafixování měny na úrovni konverzního kurzu a stanovení jeho oscilačního pásma.

Podle nejnovějších událostí v eurozóně se dá předpokládat, že výčet kladů a záporů není absolutní a mění se s každou změnou nejenom uvnitř ní, ale rovněž ve světě. Současné problémy mj. Řecka nebo Španělska s deficitem státních rozpočtů ukazují i temnější stránky zvýšené propojenosti. Celková výchozí situace při vstupu České republiky do eurozóny bude nepochybně jiná než ta v době vstupu Slovenska.

Názor ekonomů na to, která strana bilance pro Českou republiku „(z)vítězí“, se výrazně liší a reálný vstup České republiky je v nedohlednu. I když euro nikdy nebylo politickou prioritou českých vlád, o možném termínu se pořád na určité rovině diskutovalo. Nyní, za „úřednické vlády“ a nejisté situace v eurozóně se polemizuje, jestli korunu neponechat na stálo, a nevyjednat si raději výše zmiňovaný opt-out. Jak píše Pavel Kohout³³ - kdo by se chtěl přidávat do „klubu předlužených“ zvaného eurozóna?

³¹ Online:

http://www.zavedenieura.cz/cps/rde/xbcr/euro/Tuma_deset_let_eura_proc_bychom_se_meli_poucit_pdf.pdf

³² Online:

http://www.cnb.cz/m2export/sites/www.cnb.cz/cs/verejnost/pro_media/konference_projevy/vystoupeni_projevy/download/singer_20061109_fontes_rerum.pdf

³³ Online: <http://blog.aktualne.centrum.cz/blogy/pavel-kohout.php?itemid=6602>



Zdroje

- Online: <http://www.nbs.sk/sk/euro/zavedenie-eura>
- Online: <http://www.etrend.sk/trend-archiv/rok-2008/cislo-25/jan-pociatek-jachtu-prezil.html>
- Online: <http://www.euro.vlada.gov.sk/index.php?ID=1048>
- Online: <http://www.euromena.sk/aktuality-prijatie-eura-vnima-pozitivne-83-percent-slovakov/1611s12066c>
- Online: http://www.ft.com/cms/s/0/88010838-fbdc-11de-9c29-00144feab49a.html?nclick_check=1
- Online: http://www.nbp.pl/en/publikacje/e_a/euro_report.pdf
- Online: http://www.nasz-parlament.pl/goracy_temat?id=21
- Online: <http://www.polskatimes.pl/pieniadze/gospodarka/220274,droga-do-euro-trudniejsza,id,t.html>
- Online: <http://www.krakowpost.com/article/1850>
- Online: <http://www.weforum.org/pdf/GCR09/GCR20092010fullreport.pdf>
- Online: http://hdr.undp.org/en/media/HDR_2009_EN_Summary.pdf
- Online: <http://www.euractiv.pl/gospodarka/artikul/w-pitek-bdzie-wiadomo-kiedy-polska-przyjmie%20euro-001559>
- Online: http://www.economist.com/world/europe/displaystory.cfm?story_id=15394158
- Online: <http://www.reuters.com/article/idUSLDE6090KT20100110>
- Online: http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_280_en.pdf
- Online: <http://www.reuters.com/article/idUSLDE6090KT20100110>
- Online: <http://www.xe.com/news/2010-02-17%2008:52:00.0/960345.htm?c=1&t=>
- Online: <http://www.bbj.hu/index.php?id=51970>
- Online: http://english.mnb.hu/engine.aspx?page=mnb_en_sajtokozelemenyek&ContentID=3207
- Online: <http://blog.aktualne.centrum.cz/blogy/tomas-sedlacek.php?itemid=8119>
- Online: http://www.zavedenieura.cz/cps/rde/xbcr/euro/Tuma_deset_let_eura_proc_bychom_se_meli_poucit_pdf.pdf
- Online: http://www.cnb.cz/m2export/sites/www.cnb.cz/cs/verejnost/pro_media/konference_projevy/vystoupeni_projevy/download/singer_20061109_fontes_rerum.pdf
- Online: <http://blog.aktualne.centrum.cz/blogy/pavel-kohout.php?itemid=6602>
- OECD Economic Outlook: Developments in individual OECD countries: Hungary. vol. 2009, s. 174 – 176. 2010. [cit. 2010-03-02].
- Report for Selected Countries and Subjects. World Economic Outlook Database. Washington: International Monetary Fund. October 2009. [cit. 2010-03-05].



Asociace
pro mezinárodní
otázký
Association
for International
Affairs

Briefing Paper 03/2010

Euro v zemích visegrádské čtyřky

–

Březen 2010

O autorovi

Katarína Lokšová

katarina.loksova@amo.cz

Katarína Lokšová je studentkou programu Mezinárodní studia – diplomacie na FMV VŠE. V AMO v současné době působí jako členka Evropského programu, kde se specializuje zejména na světovou a rozvojovou ekonomiku, public policy a global governance.



Asociace pro mezinárodní otázky

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO) je nevládní organizace založená za účelem výzkumu a vzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Základním posláním AMO je přispívat k hlubšímu porozumění mezinárodnímu dění. Díky svým aktivitám a již více než desetileté historii je AMO vnímána jako přední nezávislý zahraničněpolitický think-tank v České republice.

K dosažení svých cílů Asociace:

- formuluje a vydává studie a analýzy;
- pořádá mezinárodní konference, expertní semináře, kulaté stoly, veřejné diskuse;
- organizuje vzdělávací projekty;
- prezentuje kritické názory a komentáře k aktuálnímu dění pro domácí a zahraniční média;
- vytváří příznivější podmínky pro růst nové generace expertů;
- podporuje zájem o disciplínu mezinárodních vztahů mezi širokou veřejností;
- spolupracuje s řadou dalších domácích i zahraničních institucí.

Výzkumné centrum

Výzkumné centrum Asociace pro mezinárodní otázky bylo založeno v říjnu 2003 jako jeden z hlavních pilířů činnosti Asociace zaměřený na výzkum, analýzu a popularizaci výzkumu v oblasti mezinárodních vztahů a zahraniční, bezpečnostní a obranné politiky.

Náplní činnosti Centra je přispívat k identifikaci a analýze problémů důležitých pro zahraniční politiku České republiky a její postavení v současném světě. Centrum poskytuje nezávislé analýzy, vytváří prostor pro odbornou i veřejnou diskusi o problémech mezinárodní politiky a navrhuje jejich možná řešení. Činnost Centra lze rozdělit do dvou základních, vzájemně provázaných oblastí: výzkumu a expertní analýzy na straně jedné a prostředkování politického a odborného dialogu na straně druhé.